

MÍSTO ÚVODU

Sborník *Convivium musicum* je věnován prof. PhDr. Rudolfu Pečmanovi, Dr.Sc., k jeho šedesátým narozeninám. Autorsky se v něm sešli jubilantovi přátelé a spolupracovníci, aby blahopřáli jednomu z předních představitelů české muzikologie a estetiky a aby svými studii uctili jeho dosavadní práci, kterou věnoval rozvoji dějin hudby, muzikologie, hudební a obecné estetiky, kritiky, stejně jako koncertního a hudebního dění v Československu. Svou činnost jubilant rovnomocně rozděloval mezi vědu, kritiku, popularizaci a mezi výchovu nové vysokoškolsky vzdělané generace pracovníků v oblasti uměnovědných disciplín. Působí na filozofické fakultě Masarykovy univerzity (od r. 1955), rozvíjel činnost jako externí učitel pedagogické fakulty téže univerzity (s přestávkami od r. 1956 do r. 1990) i jako externí spolupracovník Janáčkovy akademie múzických umění v Brně (1960—70).

Rudolf Pečman (nar. 12. dubna 1931 ve Starém Městě u Frýdku, nyní Frýdek-Místek) zastával po léta na naší fakultě řadu funkcí; byl mj. vedoucím oddělení muzikologie katedry věd o umění a estetiky, tajemníkem i zástupcem vedoucího téže katedry a v letech 1990—1991 proděkanem filozofické fakulty Masarykovy univerzity pro pedagogickou práci. Naši i zahraniční hudební a muzikologické veřejnosti je znám jako muzikolog a estetik opírající své bádání o široké zázemí obecně kulturního rozhledu (s akcentem na literaturu a filozofii). Zabývá se dějinami hudby se zřetelem k 18. století, dějinami opery, problémy libretistiky, obecnou a hudební estetikou i teorií hudební interpretace. Je spoluzakladatelem Mezinárodního hudebního festivalu v Brně (tajemníkem byl v letech 1966 až 76) a zakladatelem hudebněvědného kolokvia při tomto festivalu (předsedou byl v letech 1966—67, nyní působí jako místopředseda). Vydal více než 400 titulů (kromě stovek kritik, glos, recenzí knih a gramofonových desek, rozborů na programy koncertů etc.), jeho práce je uznávána doma i v zahraničí. Publikoval v býv. NDR, NSR (nyní SRN), v Itálii, Jugoslá-

vii, Bulharsku, Rakousku, v USA, SSSR; přednášel na půdě vědeckých ústavů, univerzit aj. vysokých škol v býv. NDR, Polsku, Jugoslávii, na Kubě, v Bulharsku aj. V letech 1973—74 podnikl studijní cestu do Itálie, kde se věnoval výzkumu hudebních bohemik 18. století. Hojně přednáší na hudebněvědných i jiných kongresech a sympoziích doma i v zahraničí (SSSR, NDR, NSR [nyní SRN], Rakousko, Polsko, Jugoslávie, Kuba, Bulharsko). Rozvíjí bohatou veřejnou činnost. Je členem Ústředního výboru České hudební společnosti, čestným členem Kruhu přátel hudby v Brně (pro který vykonává od r. 1959 mj. funkci lektora, redaktora a střídavě dramaturga), byl předsedou komise pro hudební vědu, kritiku a publicistiku při SČSKU Brno (nyní Asociace hudebních umělců a vědců), je členem umělecké rady Zemského divadla v Brně, členem umělecké rady Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, členem vědecké rady filozofické fakulty Masarykovy univerzity atd. Pro svůj soustavný zájem o Georga Friedricha Händela byl jmenován členem mezinárodní Händelovy společnosti (1965) v Halle nad Sálou (Georg-Friedrich-Händel-Gesellschaft); po úmrtí Benjamina Brittena, člena předsednictva společnosti, byl zvolen r. 1976 do jejího prezidia. Mezinárodně oceňována je také jeho redaktorská práce (do r. 1991 redigoval a vydal tiskem 97 knih, sborníků aj. publikací). Od r. 1990 do r. 1991 rozvíjel činnost jako dramaturg Státní filharmonie Brno.

Svých akademických a vědecko-pedagogických titulů dosáhl Rudolf Pečman vesměs na své mateřské fakultě. Promovaným historikem se stal r. 1955, externí vědeckou aspiranturu zaměřil k dějinám hudby 18. století (1959—65). Doktorátu filozofie (PhDr.) dosáhl r. 1966 (jmenování: 1967), k obhajobě kandidátské práce přistoupil r. 1967 (jmenování: 1968), docentem teorie a dějin hudby byl jmenován r. 1984, doktorát věd o umění obhájil r. 1989 (diplom mu byl předán r. 1990). Téhož roku (1990) byl jmenován profesorem teorie a dějin hudby. Jednotlivých vývojových stupňů dosáhl na základě těchto prací: *Slovenské prvky v díle Ludvíka van Beethovena*, 1954, práce uznána za disertační (PhDr.) r. 1966; kandidátská disertace *Skladatel Josef Mysliveček a jeho jevištní epilog* (kandidát věd o umění, CSc., 1967); k habilitaci napsal r. 1969 spis *Ke slohové analýze hudby osvícenského údobí*, který předložil v lednu 1970 (habilitační řízení bylo za bývalého totalitního režimu neúměrně protahováno, první verze spisu byla stranickými orgány zamítnuta jako ideologicky neúnosná a autor byl donucen r. 1976 k jejímu přepracování; posléze došlo r. 1984 ke jmenování docentem); doktorská disertace *Jevištní dílo Ludwiga van Beethovena* (podána r. 1983, obhájena r. 1989).

Jako pedagog je Rudolf Pečman mezi studenty oblíben pro své široké znalosti (nejen v okruhu vlastní muzikologie a estetiky, nýbrž i v ostatních humanitních oborech, např. teatrologii, filozofii, literární vědě apod.). Patří dnes ke zkušeným a úspěšným, lidsky zaníceným učitelům. Vyznačuje se krajní obětavostí, pracovitostí a dovede ve výkladech účinně integrovat mezioborová hlediska. Do pedagogické práce promítá zkušenosti

ze své bohaté veřejné činnosti, v níž se zaměřuje k otázkám výchovy dospělých k hudbě a umění.

Svěží šedesátník Rudolf Pečman — žák profesorů Jana Racka, Bohumíra Štědrone, Mirka Nováka a docenta Olega Suse — neúnavně pracuje na širokém poli své působnosti. Přejeme mu do dalších tvůrčích let pevné zdraví a vyhraněné badatelské i pedagogické úspěchy!

Přátelé z muzikologie a příbuzných oborů

